

«Макулдашылды»
М.Эгембердиев ат-ғы
«Илим» ББК сырттан окуу
мектебинин № 1 Педагогикалык
кенешменин чиминин негизинде
бекитилди

**М.Эгембердиев атындагы «Илим» билим берүү комплексин
сырттан окуу мектебининде окуп жаткан окуучуларды
мектеп китеңкана фондунан пайдалануусу жөнүндөгү жобосу**

(КР 2017-жылдын 25-майындагы № 90 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

1-берене. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамда төмөнкү түшүнүктөр колдонулат:

Китеңкана - мектептин окуу китеңтеринин, басма жана кол жазма документтердин алым жүрүүчүлөрдөгү документтердин уюштурулган фондусу бар мекеме;

Китеңкана фонду - окуучуларды китеңканалык тейлеее максатында эсепке алууга, комплектоого, сактоого жана пайдаланууга тийиш болгон, уюштуруучулук жана функционалдык жактан тез ара байланышкан, ар кандай багыттагы жана статустагы документтердин тартынке келтирилген жыйындысы;

Китеңкана иши - милдеттерине китеңкананы өнүктүрүү, фонду толуктоо, китеңканалардын пайдалануучуларын китеңканалык, маалыматтык жана маалымдама тейлөөнү уюштуруу, китеңканаларды өнүктүрүүнү илимий жана методикалык камсыз кышуу кирген маалыматтык, маданий-агартуучулук жана билим берүү иштеринин тармагы;

Китеңкана пайдалануучулар - мугалимдер жана мектеп окуучулары;

2-берене. Китеңканалык тейлөөгө укуктуу

Ар бир мугалим жана окуучу курагына, улутуна, билимине, социалдык абалына, саясий көз карашына, динге болгон мамилесине карабастан мектептин аймагында китеңканалык тейлөө укугуна ээ.

3-берене. Китеңкана ишмердүүлүгүнө укук

Каалаган юридикалык же жеке жактар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Кыргыз Республикасынын аймагында китеңкана түзүү укугуна ээ.

4-берене. Китеңканалардан пайдалануучулардын укугу

Китеңканалардан пайдалануучулардын бардыгы китеңканага кириүгө укуктуу жана өздөрүнүн суроо-талаптары менен кызыкчышкыларына ылайык китеңканадан бар китеңти эркин тандап алуу укугуна ээ.

5-берене. Китеңканалардан пайдалануучулардын жоопкерчилиги

Китеңканалардан пайдалануучулар китеңканалардан пайдалануу эрежелерин так аткарууга милдеттүү.

Китеңканалардан пайдалануу эрежелерин бузуучулар жана китеңканаларга зыян келтирүүчүлөр чыгымды китеңканаларды пайдалануунун белгиленген эрежесиндеги өлчөмдө компенсациялашат, ошондой эле иштеп жаткан мыйзамда каралган учурларда башкача жоопкерчилик тартышат.

6-берене. Китепканачы

Китепканачы колдонуудагы мыйзамга ышайык анын иштеесун кеземелдейт жана ишкердигине контролду жузеге ашырат.

7-берене. Китепкананын милдеттери

Китепканада өзүнүн ишмердигинде китепканадан пайдалануучуларды ездерунун эрежелерине жана колдонуудагы мыйзамга ылайык тейлейт.

Китепканалар колдонуудагы мыйзамда жана китепканаларды тузуу документтеринде карагандай өздөрүнүн түзүчүлөрүнүн жана расмий статистика жаатындагы мамлекеттик органдын алдында отчет берүүгө милдеттуу.

(КР 2019-жылдын 8-июлундагы № 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

8-берене. Китепканалардын укуктары

Китепканалар:

- өздерунун уставдарында белгиленген максаттарга жана милдеттерге ылайык өз ишмердүү-лүктөрүнүн мазмунун жана айын формаларын өз алдынча аныктоого;
- түзүүчүлөр менен макулдашуулар боюнча китепканалардан пайдалануу эрежелерин бекитүүгө;
- китепканалардан пайдалануучулар келтирген зыяндарды компенсациялоонун түрлөрүн жана өлчөмдөрүн пайдалануу эрежелерине ылайык аныктоого;
- китепканалардын кызмат көрсөтүүлөрүн жана социалдык экономикалык өнүгүү шарттарында, өздөрүнүн негизги ишмердуулуктөрүнө зыян келтиргендөй абалда китепканалардан пайдалануучуларга сунуш кылуучу тизмелерди кенеттүү максатында чарбалык ишмердуулукту жүзөгө ашырууга;
- юридикалык жана жеке жактар менен келишимдердин негизинде китепканалык фонду толуктого пайдалуу шарттарын аныктоого;
- китепкана ишинин өнүгүүсүнүн мамлекеттик жана региондук программаларын жүзөгө ашырууга конкурсук же башка негиздерде катышууга;
- чет өлкөлөрдүн китепканалары жана башка мекемелери же уюмдары менен белгиленген тартипте кызматташууну жүзөгө ашырууга, анын ичинде эл аралык китеп алмашууларды жүргүзүүгө, белгиленген тартипте эл аралык уюмдарга кириүүгө, эл аралык китепканалык жана башка программаларды ишке ашырууга катышууга;
- өздөрүнүн фонддорун комплектөөнүн булактарын өз алдынча аныктоого;

9-берене.

Китепкана иши тармагындагы мектеп өз алдынча алып барат. Өзү жаны чыккан китептер менен камсыздайт.

10-берене. Китепканаларды түзүү тартиби

Кыргыз Республикасынын аймагында Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына жана ушул Мыйзамда белгиленген тартипте менчиктиң ар түрдүү формасындагы китепканалар түзүлөт жана иштейт.

Китепкана колдонуудагы мыйзамдарда белгиленген тартипте анын каттоодон өткөн күнүнөн тартып түзүлдү деп эсептелет жана юридикалык жактын укугун алат.

Каттоодон баш тартууга "Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган тартипте даттанууга болот.

Китепканаларды түзүүчүлөр, болбосо анын өкүлдөрү болгон жеке жана юридикалык жактар, ошондой эле маданият органдары мүлктүн ээси боло альшат.

Китепкана менен анын түзүүчүсүнүн ортосундагы мүлктүк жана каржылоо мамилелери иштеп жаткан мыйзамдар жана тузуучулук документтер менен жөнгө салынат.

(КР 2017-жылдын 18-мартындагы № 47 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

11-берене. Китеңканаларды қайра түзүү жана жоюу

Китеңкана анын ээсинин же түзүүчүнүн чечими менен, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында караган учурларда қайра түзүлүүсү жана жоюуусу мүмкүн.

Китеңкананын жайгашкан жайын мектеп администрация тарабынан карапат. Мектеп китеңканасына мектепке тийиштүү архивге кетүүчү документтар дагы сакталышы мүмкүн.

12-берене. Китеңканалардын мүлкү

Китеңкана Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген чектерде өзүнө бекитилген мүлктөрдү түздөн-түз башкаруу менен аны ээлееге, пайдаланууга жана жайгаштырууга укуктуу.

13-берене. Китеңканаларды өнүктүрүү фонддору

Менчиктин бардык түрлөрүндөгү китеңканалардын ишмердуулугун материалдык камсыздоого көмөк көрсөтүү максатында китеңканаларды өнүктүрүүнүн мамлекеттик жана мамлекеттик эмес фонддору түзүлүшү мүмкүн. Бул фонддорду түзүүчүлөрдүн мүчөлүк ақылары, ишкана, мекеме, уюмдардан келип түшүүлөр, граждандар менен коомдук уюмдардын кайрымдуулук ақшары, атайын аукциондорду жана башка коммерциялык иш-чараларды өткөрүүдөн түшкен кирешелер аларды түзүүнүн булактары болуп эсептелет.

Аталган фонддордун каражаттары китеңкана ишин енүктүрүү программаларын каржылоо, китеңкана ишмердуулуктерүн координациялоо жана кооперациялоо, алардын тузуучулеру тарабынан бекитилген, караган тартиптеги ар кандай иш-чараларды каржылоо максаттарында колдонулат. Китеңканаларды енүктүрүү фонддору алардагы менчиктин түрүнө карабастан ар кандай китеңканалардын ишкердүүлүктөрүн колдоо максатында пайдаланылышы мүмкүн.

(*KP 2017-жылдын 10-майындагы № 79 Мыйзамынын редакциясына ышайык*)

14-берене. Китеңканалардын кызматкерлеринин эмгектик мамилелери

Китеңкана кызматкерлеринин эмгектик мамилелери Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси менен жөнгө салынат.

Мектеп тарабынан койулган китеңкана кызматкерлери Кыргыз Республикасы белгилеген тартипте мезгилдүү аттестациялоодон өтүшөт.

(*Үчүнчү бөлүк KP 2020-жылдын 18-июлундагы № 81 Мыйзамына ылайык күчүн жсөттү*)

(*KP 2020-жылдын 18-июлундагы № 81 Мыйзамынын редакциясына ылайык*)